

Papeži 9. stol.: (Nikolaj I., Hadrijan II., Janez VIII.)

Splošno stanje

V času, ko se frankovsko cesarstvo večkrat deli, papeštvo postane nekoliko bolj neodvisno. Papeže podpirajo tudi nekateri škofje, ki zagovarjajo misel, da je duhovna oblast nad svetno.

Cesar še naprej obdrži nadoblast nad Petrovim patrimonijem, vendar jo poskušajo papeži zrahljati. Papeže posvečujejo po cesarjevi potrditvi.

Zakaj so cesarji tako tesno povezani s papeštvom: po delitvi cesarstva postane cesar vladar enega dela države, kot ostali kralji. Njegovo varstvo nad Rimom je edino znamenje, po čemer se razlikuje od ostalih kraljev. Obred s katerim papež krona cesarja, ostane konstitutivni dejavnik ob povzdignitvi nekoga na cesarski prestol na zahodu.

Pomembnejši papeži

Nikolaj I. (858-867) Smatrajo ga za največjega papeža 9. stol. svojo papeško avtoriteto na zahodu uspešno uveljavlja, z ozirom na vzhod pa je njegova politika precej nesrečna, kjer tudi doživi poraze.

Manjka mu krščanske potrpežljivosti, daje vtis, kot da hoče biti bolj vladar kot papež. Nikolaj I. temelji na Gelazijevi doktrini o dveh oblasteh, ki jo 829 spet ožive frankovski škofje.

Papež razume kronanje cesarja kot avtonomno pravico rimske Cerkve in s tem papeško avtoriteto poleg legitimne dednosti v polni meri za vir cesarjeve oblasti. Kljub temu pa kronanega cesarja prizna za svojega svetnega vladarja in ne zahteva zase nikakršne oblasti in temporalibu. Cerkev oz. papež ima nad vladarji oblast le v vprašanih versko-moralnega značaja.

Hadrijan II. (867-872) na zahodu postopa uvidevno, pomirljivo, včasih preveč popustljivo. Po spravi z Lotarjem II. se zaman trudi, da bi njegovo dediščino dobil Lotarjev brat Ludvik II.

Hadrijan II. 867 sprejme Cirila in Metoda, ki ju je že Nikolaj I. poklical v Rim. Dovolj slovansko bogoslužje. Ko je 870 Metod drugič v Rimu, ga Hadrijan posveti za sremskega nadškofa.

Janez VIII. (872-882) je iznajdljiv, podjeten državnik. Krona dva cesarja: Karla Plešastega in Karla III. Debelega. Od takrat je papež edini, ki ima pravico posvečevanja cesarjev. Volitev in aklamacija rimskega naroda postaneta postranskega značaja.

Janez takoj po izvolitvi energično zahteva, da nemški škofje izpustijo Metoda, ki so ga leta 870 zaprli v samostan v Regensburgu. To tudi doseže, pač pa prepove uporabo slovanskega jezika v bogoslužju. Leta 880 ga spet dovoli.